Standardkontrakt for tjenestekjøp

BERGEN
KOMMUNE

Table of contents

1 KONTRAKTENS FORMÅL OG OMFANG
2 RANGORDNING
3 DEFINISJONER
4 PRIS OG BETALINGSBETINGELSER
4.1 Pris
4.2 Timebasert vederlag
4.3 Utlegg og reiser
4.4 Prisendring
4.5 Forskuddsbetaling
4.6 Fakturering
4.6.1 Faktureringsrutiner
4.6.2 Overdragelse av fakturaer
5 LEVERING – TID, STED OG MÅTE
6 LEVERANDØRENS KONTRAKTSFORPLIKTELSER
6.1 Alminnelige forpliktelser
6.2 Levering
6.3 Gjennomføring av Tjenesteytelsen
6.3.1 Generelt
6.3.2 Standarder og metoder
6.4 Kompetanseoverføring
6.5 Overføring av rettigheter
6.5.1 Innhold og eierskap
6.5.2 Overføringen
6.5.3 Rettsmangler
6.5.3.1 Tredjemannsrettigheter
6.5.3.2 Offentligrettslige mangler
6.6 Overføring av dokumenter
6.6.1 Overføring av dokumenter som representerer Tjenesteytelsen
6.6.2 Overføring av dokumenter som er av betydning for nyttiggjøring av Tjenesteytelsen
6.6.3 Overføring av leveringsstatistikk m.v.
6.7 Nøkkelpersonell og annet personell
6.8 Risiko og ansvar for kommunikasjon og dokumentasjon
6.9 Bruk av underleverandører
6.10 Forsikringer
6.11 Varslingsplikt
6.12 Taushetsplikt
6.13 Reklame, kundepleie m.v.
7 OPPDRAGSGIVERS MISLIGHOLDSBEFØYELSER
7.1 Reklamasjonsperiode
7.2 Brudd på varslingsplikt
7.3 Tilleggsfrist
7.4 Utskiftning av personell
7.5 Oppdragsgiverens krav på avhjelp

7.6 Leverandørens rett til omlevering eller retting
7.7 Utbedring mot vederlag
7.8 Tilbakehold av betaling
7.9 Dagbot
7.9.1 Dagbot ved forsinkelse
7.9.2 Dagbot ved brudd på administrative bestemmelser
7.9.3 Dagbot ved brudd på kravspesifikasjonen og øvrige forpliktelser
7.10 Prisavslag
7.11 Heving
7.11.1 Heving etter ilagte dagbøter
7.11.2 Heving etter innvilget tilleggsfrist
7.11.3 Heving ved vesentlige kontraktsbrudd
7.11.4 Heving ved rettsmangler
7.11.5 Heving ved rettskraftig dom
7.11.6 Heving ved konkurs, akkord e.l.
7.11.7 Hevingsoppgjør
7.12 Dekningskjøp ved heving
7.13 Erstatning/erstatningsbegrensning
7.14 Forventet mislighold
7.14.1 Forventet mislighold
7.14.2 Tilbakeholdsrett
7.14.3 Heving ved forventet mislighold
7.15 Brudd på regler om reklame, kundepleie m.v.
8 OPPDRAGSGIVERS KONTRAKTSFORPLIKTELSER
8.1 Alminnelige forpliktelser
8.2 Undersøkingsplikt
8.3 Betaling
8.4 Medvirkning
8.5 Klarhet overfor Leverandøren
8.6 Risiko og ansvar for dokumentasjon og kommunikasjon
8.7 Bruk av tredjepart
8.8 Forsikringer
8.9 Varslingsplikt
8.10 Taushetsplikt
9 LEVERANDØRENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER
9.1 Reklamasjon
9.2 Forsinket betaling
9.3 Varslingsplikt
9.4 Begrensning i Leverandørens tilbakeholdsrett
9.5 Tilleggsfrist
9.6 Rett til å kreve oppfyllelse
9.7 Heving
9.7.1 Heving ved forsinket betaling
9.7.2 Heving ved manglende medvirkning

9.7.3 Hevingsoppgjør
9.8 Erstatning
9.9 Forventet mislighold
9.9.1 Forventet mislighold
9.9.2 Tilbakeholdsrett
9.9.3 Heving ved forventet mislighold
10 GARANTI
11 RISIKO
12 SUSPENSJONSREGLER (FORCE MAJEURE)
13 OVERFØRING AV RETTIGHETER OG PLIKTER
14 ENDRING
15 STANSING OG AVBESTILLING
15.1 Midlertidig stansing
15.2 Avbestilling
16 MØTER
17 TVISTER
17.1 Rettsvalg og verneting
17.2 Forhandlinger
17.3 Domstols- eller voldgiftsbehandling

1 KONTRAKTENS FORMÅL OG OMFANG

Denne Kontrakten har til formål å regulere kontraktsforholdet mellom Partene for kjøp av tjenester beskrevet i bilag 1, jf. bilag 2.

Dersom kontrakten inneholder opsjoner om kontraktens omfang, skal disse være spesifisert i bilag 7.

Informasjon om kontraktens varighet, og eventuelle opsjoner om forlenging av avtalen, fremgår av avtaleskjemaet.

Opsjoner innebærer ingen forpliktelse for Oppdragsgiver, dersom ikke annet er uttrykkelig avtalt.

Det tas forbehold om endringer i volum, bl.a. ut fra budsjettvedtak, eventuell konkurranseutsetting av tjenester og endringer i kommunens aktiviteter og organisasjon.

2 RANGORDNING

Endringer til den generelle kontraktsteksten skal samles i bilag 5, med mindre den generelle kontraktsteksten henviser slike endringer til et annet bilag.

Ved motstrid skal følgende tolkningsprinsipper legges til grunn:

1. Avtaleskjemaet går foran den generelle kontraktsteksten (dette dokumentet).
2. Den generelle kontraktsteksten (dette dokumentet) går foran bilagene.
3. Bilag 1 går foran de øvrige bilagene.
4. I den utstrekning det fremgår klart og utvetydig hvilket punkt eller hvilke punkter som er endret, erstattet eller gjort tillegg til, skal følgende motstridprinsipper gjelde:

   a) Bilag 2 går foran bilag 1.
   b) Bilag 5 går foran den generelle kontraktsteksten.
   c) Hvis den generelle kontraktsteksten henviser endringer til et annet bilag enn bilag 5, går slike endringer foran den generelle kontraktsteksten.
   d)Bilag 6 går foran de øvrige bilagene.

5. Der ikke annet er bestemt, går bilag med lavere nummerering foran bilag med høyere nummerering.
6. For øvrig gjelder prinsippet om at spesielle bestemmelser går foran generelle, og prinsippet om at nyere bestemmelser går foran eldre.

3 DEFINISJONER

Med ”Partene” menes Oppdragsgiveren og Leverandøren.

Med ”Underleverandør” menes andre leverandører som Leverandøren har avtale med og som direkte medvirker til oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser under denne Kontrakten.

Med ”Kontrakten” menes dette dokumentet med bilag, jf. oversikt i avtaleskjema. Avtaleskjema er også en del av kontrakten.

Med ”Tjenesteytelsen” menes Leverandørens ytelser som definert i bilag1, jf. bilag 2.

Med ”Tjenesteoppdrag” menes tjenesteytelser der Leverandøren engasjeres for å utføre et konkret stykke arbeid og skal levere et definert sluttprodukt.

Med ”hverdag” menes ukedagene mandag til fredag, med unntak av norske offentlige fri- og helligdager.

4 PRIS OG BETALINGSBETINGELSER

4.1 Pris

Pris og evt. andre kostnadselementer i bilag 4 utgjør Oppdragsgiverens fulle og hele betalingsforpliktelser under denne Kontrakten.

Alle priser er oppgitt eksklusive mva. Toll og eventuelt andre skatter og avgifter er inklusive, dersom ikke annet er avtalt.

Tilbud/kampanjer som Leverandøren gir i markedet generelt i kontraktsperioden og som er gunstigere enn de vilkårene som er avtalt i denne Kontrakten, skal automatisk gjelde for Oppdragsgiver. Leverandøren plikter å gjøre slike tilbud kjent for Oppdragsgiver.

4.2 Timebasert vederlag

Dersom vederlaget eller deler av det skal baseres på løpende timer, skal et estimat for antall timer angis i bilag 4. For avrop avtales time estimat særskilt. Eventuell prisreduksjon ved overskridelse av estimat skal angis i bilag 4.

4.3 Utlegg og reiser

Utlegg dekkes bare i den grad det er avtalt. Reise-og diettkostnader dekkes etter Statens gjeldende satser, dersom ikke annet er avtalt i bilag 4. Reisetid faktureres ikke, dersom det ikke er særskilt avtalt i bilag 4.

4.4 Prisendring

Prisene kan endres i den utstrekning regler eller vedtak for offentlige avgifter endres med virkning for Leverandørens vederlag eller kostnader.

Justering av priser på annet grunnlag skal uttrykkelig fremgå av bilag 4 dersom slik prisregulering er aktuell.

4.5 Forskuddsbetaling

Dersom Oppdragsgiver på noe tidspunkt utfører forskuddsbetaling, kan han kreve at Leverandøren stiller tilstrekkelig garanti for det forskuddsbetalte beløpet.

4.6 Fakturering

4.6.1 Faktureringsrutiner

Fakturering skal skje etterskuddsvis hver måned, dersom ikke annet er avtalt.
For rammeavtaler skal fakturering skje etterskuddsvis når levering er skjedd.

Fakturering skal skje med betaling pr. 30 kalenderdager. Betalingsfristen begynner ikke å løpe før levering er skjedd og godkjent faktura er mottatt. Som godkjent faktura regnes faktura som gjør det mulig for Oppdragsgiver å kontrollere at det som er fakturert er levert og ellers i samsvar med det som er avtalt og de krav Oppdragsgiver har stilt.

Dersom Leverandøren skal benytte e-faktura, eller dersom det gjelder mer utfyllende krav til fakturaer, skal dette angis i bilag 3.

4.6.2 Overdragelse av fakturaer

Leverandøren kan ikke overdra fakturaer til tredjemann for innkreving uten forutgående skriftlig samtykke fra Oppdragsgiver.

5 LEVERING – TID, STED OG MÅTE

Levering skal skje i henhold til avtalt fremdriftsplan, jf. bilag 3. Dersom Tjenesteytelsen omfatter flere deloppdrag, skal det i bilag 3 avtales leveringsdag for det enkelte deloppdrag.

Levering anses skjedd når Tjenesteytelsen er gjennomført i samsvar med det som er avtalt og Oppdragsgiveren har godkjent leveringen. Dersom Leverandøren skal utføre et Tjenesteoppdrag anses levering først å ha skjedd når aktuelle dokumenter o.l. er overlevert og godkjent av Oppdragsgiveren. Aktuelle dokumenter skal være på norsk, med mindre annet er avtalt. Dersom Kontrakten inneholder plan for testing og godkjenning, anses levering å ha skjedd når testing er gjennomført og godkjent.

6 LEVERANDØRENS KONTRAKTSFORPLIKTELSER

6.1 Alminnelige forpliktelser

Tjenesteytelsen skal gjennomføres i samsvar med avtalen og skal utføres profesjonelt, effektivt og med høy faglig standard.

Leverandøren skal lojalt samarbeide med Oppdragsgiver og ivareta Oppdragsgivers interesser.

Henvendelser fra Oppdragsgiver skal besvares uten ugrunnet opphold.

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold varsle om forhold leverandøren forstår eller bør forstå kan få betydning for Tjenesteytelsen, herunder eventuelle forventede forsinkelser.

6.2 Levering

Leverandøren skal gjøre Tjenesteytelsen tilgjengelig på avtalt sted, til avtalt tid og på avtalt vis i henhold til Kontraktens pkt. 5.

Leverandøren skal utføre Tjenesteytelsen på det stedet det er avtalt.

6.3 Gjennomføring av Tjenesteytelsen

6.3.1 Generelt

Leverandøren skal utføre Tjenesteytelsen kontraktsmessig. Tjenesteytelsen skal ellers være egnet for Tjenesteytelsens tiltenkte formål.

Leverandøren er ansvarlig for at utførelsen av Tjenesteytelsen skjer i overensstemmelse med gjeldende lovgivning, og ellers i samsvar med relevant bransjeregelverk og evt. andre regler som kan ha innvirkning på utføring av Tjenesteytelsen.

Leverandøren skal innhente og opprettholde alle nødvendige tillatelser og godkjenninger for utføring av Tjenesteytelsen, og på Oppdragsgivers anmodning fremlegge dokumentasjon på at nødvendige tillatelser og godkjenninger foreligger.

6.3.2 Standarder og metoder

Leverandøren skal benytte de standarder og/eller metoder som Oppdragsgiver eventuelt har angitt i bilag 1, eller som Leverandøren har angitt i bilag 2 eller som evt. er avtalt i forbindelse med avrop på rammeavtale.

Dersom dette ikke er fastsatt, skal Leverandør benytte de standarder og/eller metoder som er alminnelige for bransjen.

Oppdragsgiver skal gis mulighet til å kontrollere og etterprøve Leverandørens arbeid og at oppgitte standarder/metoder følges.

6.4 Kompetanseoverføring

På forespørsel fra Oppdragsgiver, skal Leverandør innen rimelig tid overføre kompetanse opparbeidet under kontrakten til Oppdragsgiver på en hensiktsmessig måte.

6.5 Overføring av rettigheter

6.5.1 Innhold og eierskap

Oppdragsgivers rettigheter etter kontrakten omfatter eiendomsrett, opphavsrett og andre relevante materielle og immaterielle rettigheter til resultater av tjenesteytelsen, samt rett til endring og videreoverdragelse, Lov av 15. juni 2018 nr. 40 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven) § 68.

Leverandøren beholder rettighetene til egne verktøy og metodegrunnlag. Begge parter kan også utnytte generell kunnskap (know-how) som ikke er taushetsbelagt som de har tilegnet seg i forbindelse med Tjenesteytelsen.

6.5.2 Overføringen

Oppdragsgivers rettigheter som beskrevet i pkt. 6.5.1 tilfaller Oppdragsgiver når betaling er skjedd, med mindre annet er avtalt, og med de begrensninger som følger av annen kontrakt eller ufravikelig lov.

6.5.3 Rettsmangler

6.5.3.1 Tredjemannsrettigheter

Leverandøren skal levere resultater av Tjenesteytelsen fri for tredjemannskrav som ikke er beskrevet i Kontrakten og skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for enhver form for tredjemannskrav i relasjon til Tjenesteytelsen.

6.5.3.2 Offentligrettslige mangler

Leverandøren skal levere resultater av Tjenesteytelsen med de nødvendige godkjenninger, sertifikater og tillatelser som kreves av offentlig myndighet for at Oppdragsgiveren skal kunne nyttiggjøre seg Tjenesteytelsen slik Leverandøren er kjent med at den skal anvendes.

Leverandøren skal i alle tilfeller levere Tjenesteytelsen med de nødvendige godkjenninger, sertifikater og tillatelser som kreves av offentlig myndighet for anvendelse slik tilsvarende tjeneste vanligvis anvendes, med mindre det er skriftlig avtalt at Oppdragsgiveren selv skal skaffe disse til veie.

6.6 Overføring av dokumenter

6.6.1 Overføring av dokumenter som representerer Tjenesteytelsen

Der Tjenesteytelsen er representert ved dokumenter skal disse leveres sammen med Tjenesteytelsen, og i alle tilfeller leveres senest ved leveringstidspunktet, jf. pkt. 5.

6.6.2 Overføring av dokumenter som er av betydning for nyttiggjøring av Tjenesteytelsen

Håndbøker, servicedokumenter, tegninger, skjema eller lignende dokumentasjon til Tjenesteytelsen skal leveres sammen med Tjenesteytelsen, og i alle tilfeller leveres senest ved leveringstidspunktet, jf. pkt. 5, dersom ikke annet er skriftlig avtalt.

6.6.3 Overføring av leveringsstatistikk m.v.

Leverandøren plikter ved utløpet av kontrakten, og ellers på anmodning fra Oppdragsgiver, vederlagsfritt å overføre leveringsstatistikk m.v. til Oppdragsgiver for leveranser gjort under Kontrakten. Dersom Oppdragsgiver ber om å få utlevert slik statistikk under kontrakten skal Leverandøren overføre statistikken til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold etter mottak av anmodningen. Statistikken skal inneholde informasjon om leveringssteder, kontaktpersoner ved de ulike leveringsstedene, leveransehyppighet, omsetning under Kontrakten og eventuell annen relevant informasjon. Evt. utfyllende krav til innholdet i og hyppighet av leveranser av statistikk kan fremgå i bilag 3.

6.7 Nøkkelpersonell og annet personell

Leverandørens nøkkelpersonell i forbindelse med utførelsen av Tjenesteytelsen skal fremgå av bilag 1, jf. bilag 2.

Skifte av nøkkelpersonell hos Leverandøren krever skriftlig forhåndsgodkjenning av Oppdragsgiver. Godkjennelse kan ikke nektes uten saklig grunn.

Med mindre annet er avtalt mellom Partene, skal nytt personell inneha minimum tilsvarende kompetanse og erfaring som utbyttet nøkkelpersonell.

Ved bytte av personell som skyldes Leverandøren bærer Leverandøren kostnadene ved kompetanseoverføring til nytt personell.

6.8 Risiko og ansvar for kommunikasjon og dokumentasjon

Partene skal sørge for forsvarlig kommunikasjon, oppbevaring og sikkerhetskopiering av dokumenter og annet materiale av betydning for Tjenesteytelsen uansett form, herunder e-post og annet elektronisk lagret materiale.

Leverandøren har risikoen og ansvaret for alt materiale, uansett form, som skades eller ødelegges mens det befinner seg under Leverandørens kontroll.

6.9 Bruk av underleverandører

Med mindre annet er avtalt mellom partene, kan Leverandøren benytte underleverandører til å oppfylle sine forpliktelser etter Kontrakten. Leverandøren er likevel ansvarlig for oppfyllelsen av hele leveransen.

Oppdragsgiver skal varsles dersom underleverandører skal benyttes, så lenge ikke dette følger av tilbudet. Oppdragsgiver skal også varsles dersom det skjer et skifte av underleverandører i kontraktsperioden. Oppdragsgiver har rett til å underkjenne valg av underleverandør dersom saklig grunn foreligger.
Alle Leverandørens forpliktelser etter Kontrakten gjelder også underleverandør. Leverandøren plikter å informere underleverandør om dette. Leverandøren er i alle tilfeller ansvarlig overfor Oppdragsgiver for ytelser fra underleverandør som om han stod for ytelsene selv.

6.10 Forsikringer

Leverandøren skal holde sin utførelse av Tjenesteytelsen dekket av forsikring i henhold til gjeldende bransjenormer for den aktuelle tjenestekategori.

6.11 Varslingsplikt

Hindres Leverandøren fra å oppfylle sine forpliktelser til rett tid, skal han uten ugrunnet opphold gi melding til Oppdragsgiver om hindringen og dens virkning på muligheten til å oppfylle. Leverandøren skal kunne dokumentere når og hvordan slik melding ble gitt.

6.12 Taushetsplikt

Informasjon som Leverandøren blir kjent med i forbindelse med Kontrakten og gjennomføringen av Kontrakten skal behandles konfidensielt, og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder reglene om offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.

Leverandøren skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder Leverandørens ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på Leverandørens vegne i forbindelse med gjennomføring av Kontrakten. Leverandøren kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av Kontrakten, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punktet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at Leverandøren kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av Kontrakten.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene skal pålegges taushetsplikt om forhold som nevnt ovenfor, også etter fratredelsen.

6.13 Reklame, kundepleie m.v.

Leverandøren må innhente forhåndsgodkjennelse fra Oppdragsgiver dersom Leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om Kontrakten ut over å oppgi leveransen som generell referanse.

Leverandøren plikter i sin markedsføring av Kontrakten inn mot Oppdragsgiver og representanter for Oppdragsgiver å opptre lojalt i forhold til Kontraktens intensjon og innhold.

Leverandøren plikter bare å markedsføre tjenester m.v. som er underlagt Kontrakten, og har et selvstendig ansvar for ikke på noen måte å levere eller oppmuntre til avrop på tjenester og evt. varer som ikke er underlagt Kontrakten.

Leverandøren skal ikke tilby Oppdragsgiver eller representanter for Oppdragsgiver gaver eller gavelignende varer eller tjenester i tilknytning til kontraktsforholdet mellom Leverandør og Oppdragsgiver.

Ved avslutning av kontraktsforholdet plikter Leverandøren å bidra til smidig overgang til evt. ny leverandør ved å avslutte alle former for markedsføring av gjeldende kontraktsforhold inn mot Oppdragsgiver, samt å avvise evt. avrop basert på det avsluttede kontraktsforholdet.

7 OPPDRAGSGIVERS MISLIGHOLDSBEFØYELSER

7.1 Reklamasjonsperiode

Dersom Oppdragsgiveren ønsker å gjøre misligholdsbeføyelser gjeldende, må han gi skriftlig melding til Leverandøren om mangelen innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen.

Reklamerer Oppdragsgiveren ikke innen tre år etter levering, kan han ikke senere gjøre mangelen gjeldende. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren ved garanti eller annen kontrakt har påtatt seg ansvar for mangler i lengre tid.

Oppdragsgiveren kan uansett gjøre mangelen gjeldende dersom Leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

7.2 Brudd på varslingsplikt

Dersom Oppdragsgiveren ikke får slikt varsel som bestemt i pkt. 6.11, kan Oppdragsgiveren kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

7.3 Tilleggsfrist

Oppdragsgiveren kan fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelsen av Leverandørens forpliktelser. Dersom Leverandøren skriftlig anmoder Oppdragsgiver om en slik tilleggsfrist, skal tilleggsfrist anses innvilget dersom Oppdragsgiveren ikke svarer på anmodningen innen ti dager etter at anmodningen ble mottatt av Oppdragsgiveren.

Oppdragsgiver plikter å fastsette en rimelig tilleggsfrist dersom vanskeligheter med å oppfylle Leverandørens forpliktelser innen fristen beror på forhold som Oppdragsgiver bærer risikoen for eller er nærmest til å avverge.

Oppdragsgiveren kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre Leverandøren har gitt varsel om at han ikke vil oppfylle sine forpliktelser innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på Oppdragsgiverens rett til dagbot eller erstatning som er opparbeidet før tilleggsfristen ble gitt.

7.4 Utskiftning av personell

Oppdragsgiveren kan kreve at personell som etter Oppdragsgiverens oppfatning opptrer på klanderverdig måte eller som er uegnet til å utføre Tjenesteytelsen, skiftes ut øyeblikkelig på Leverandørens egen bekostning.

7.5 Oppdragsgiverens krav på avhjelp

Oppdragsgiveren kan kreve at Leverandøren for egen rekning foretar avhjelp av enhver manglende oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser som viser seg i reklamasjonsperioden. Avhjelp kan skje ved utbedring, omlevering eller tilleggslevering, eller på annen måte som sørger for at Tjenesteytelsen får den etter Kontrakten spesifiserte kvaliteten og at leveransen samlet sett skal fungere som forutsatt.

Oppdragsgiver taper sitt krav på retting eller omlevering dersom han ikke gir leverandør melding om kravet sammen med reklamasjon eller innen rimelig tid deretter. Oppdragsgiver har likevel kravet i behold dersom leverandør har opptrådt grovt aktløst eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

Leverandøren skal påbegynne arbeidet med å avhjelpe misligholdet uten ugrunnet opphold. Arbeidet skal fullføres innen rimelig tid, eller, dersom Partene har avtalt en frist for avhjelpen, innen denne fristen.

Dersom Leverandøren ikke har avhjulpet misligholdet innen de frister som gjelder etter denne bestemmelsen, eller dersom det etter forholdene ville være urimelig å kreve at Oppdragsgiveren ventet på Leverandørens avhjelp, skal Leverandøren dekke de utgifter Oppdragsgiveren har hatt ved avhjelp fra tredjepart. Slike utgifter kommer til fratrekk i eventuelt erstatningsbeløp for samme mislighold.

Leverandørens avhjelp fratar ikke Oppdragsgiveren retten til å kreve erstatning for mangler og/eller forsinket oppfyllelse.

7.6 Leverandørens rett til omlevering eller retting

Selv om Oppdragsgiveren ikke krever det, har Leverandøren rett til, for egen regning, å foreta avhjelp, når dette kan skje uten urimelig forsinkelse og uten vesentlig ulempe for Oppdragsgiveren eller usikkerhet når det gjelder tilbakebetaling fra Leverandøren av utlegg som Oppdragsgiveren har hatt.

Dersom Leverandøren gir Oppdragsgiveren melding om at han vil foreta retting eller omlevering innen en angitt tid, og Oppdragsgiveren ikke svarer innen ti dager etter at han har mottatt meldingen, kan Leverandøren foreta rettingen eller omleveringen innen den tid som er angitt.

Leverandøren kan ikke hevde at han ikke har fått mulighet til retting eller omlevering dersom Oppdragsgiveren har fått rettet mangelen, og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at Oppdragsgiveren ventet på Leverandørens retting eller omlevering.

Leverandørens omlevering eller retting fratar ikke Oppdragsgiveren retten til å kreve erstatning for mangler og/eller forsinket oppfyllelse.

7.7 Utbedring mot vederlag

Dersom Oppdragsgiveren krever at Leverandøren foretar avhjelp, og Leverandøren mener behovet for avhjelp ikke skyldes feil eller mangler som Leverandøren svarer for, plikter Leverandøren likevel å foreta avhjelp etter reglene i pkt. 7.5. For at Leverandøren senere skal kunne gjøre gjeldende krav på vederlag for avhjelp, må han på forhånd ha levert et forpliktende pristilbud for avhjelpen til Oppdragsgiver.

Dersom Leverandøren kan dokumentere at avhjelp er ytt for feil eller mangler som Leverandøren ikke er ansvarlig for, kan Leverandøren kreve dekket utgifter i henhold til det forpliktende pristilbudet.

7.8 Tilbakehold av betaling

Har Oppdragsgiveren krav som følge av Leverandørens mislighold, kan Oppdragsgiveren holde tilbake så mye av vederlaget som misligholdet synes å utgjøre av det samlede vederlaget. Forsinkelsesrenter skal ikke påløpe for tilbakeholdt beløp, så lenge tilbakeholdelsen ikke er klart urimelig.

7.9 Dagbot

7.9.1 Dagbot ved forsinkelse

Dersom leverandøren ikke overholder leveringsfrister som avtalt, foreligger det et kontraktsbrudd som gir grunnlag for dagbot.

Dagbot skal varsles med fem hverdagers frist for retting. Hvis det foreligger en saklig grunn, kan oppdragsgiver sette en annen frist for retting. Dagboten løper fra og med dagen etter at frist for retting er utløpt. Hvis levering skjer innen frist for retting, faller dagboten bort i sin helhet.

Dagboten utgjør 1 % av vederlaget eksklusiv mva. for den delen av leveransen som påvirkes av forsinkelsen pr. hverdag forsinkelsen varer, begrenset til 30 hverdager. Dagboten utgjør uansett minimum kr 2500,- pr. hverdag.

Dersom dagbot ikke dekker oppdragsgiverens dokumenterte direkte tap som følge av forsinkelsen, kan oppdragsgiveren kreve erstatning for det overskytende beløp.

7.9.2 Dagbot ved brudd på administrative bestemmelser

Dersom leverandøren gjentatte ganger ikke overholder administrative bestemmelser i Bilag 3, foreligger det et kontraktsbrudd som gir grunnlag for dagbot. Det gjelder også ved vesentlige brudd på administrative bestemmelser.

Dagbot skal varsles med fem hverdagers frist for retting. Hvis det foreligger en saklig grunn, kan oppdragsgiver sette en annen frist for retting. Dagboten løper fra og med dagen etter at frist for retting er utløpt. Hvis levering skjer innen frist for retting, faller dagboten bort i sin helhet.

Dagboten utgjør kr 2500,- pr. hverdag, begrenset til 30 hverdager.

Hvis bruddet gjelder leveringsvilkår, leveringssted eller leveringstid i Bilag 3, gjelder dagbotbestemmelsen om forsinkelse.

7.9.3 Dagbot ved brudd på kravspesifikasjonen og øvrige forpliktelser

Ved brudd på kravspesifikasjonen, foreligger det et kontraktsbrudd som gir grunnlag for dagbot. Det samme gjelder øvrige forpliktelser som leverandøren har forpliktet seg til i sitt tilbud, f.eks. gjennom sin besvarelse av tildelingskriteriteriene.

Dagbot skal varsles med fem hverdagers frist for retting. Hvis det foreligger en saklig grunn, kan oppdragsgiver sette en annen frist for retting. Dagboten løper fra og med dagen etter at frist for retting er utløpt. Hvis levering skjer innen frist for retting, faller dagboten bort i sin helhet.

Dagboten utgjør kr 5000,- pr. hverdag, begrenset til 30 hverdager.

Tilsvarende vil dagbot påløpe der oppdragsgiver har gitt leverandøren en tidsfrist for å dokumentere at kravene blir overholdt, men dokumentasjonen ikke blir levert innen fristen.

7.10 Prisavslag

Dersom avhjelp ikke blir foretatt innen rimelig tid, eller dersom Leverandøren ikke har lykkes med å avhjelpe en mangel, kan Oppdragsgiver kreve et forholdsmessig prisavslag.

Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og kommer i tillegg til eventuell erstatning.

7.11 Heving

7.11.1 Heving etter ilagte dagbøter

Så lenge det foreligger en løpende dagbot, kan Oppdragsgiveren ikke heve Kontrakten. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren eller noen han svarer for har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro. Dette gjelder heller ikke dersom Kontraktsobjektets verdi reduseres vesentlig som følge av forsinkelsen, eller dersom Kontraktsobjektet og forholdene for øvrig gjør at Oppdragsgiver må besørge dekningskjøp fra tredjepart.

Oppdragsgiveren kan heve Kontrakten med umiddelbar virkning dersom kontraktsbruddet ikke rettes innen den maksimale dagbotperioden for aktuelt kontraktsbrudd.

7.11.2 Heving etter innvilget tilleggsfrist

Dersom Leverandøren er innvilget tilleggsfrist etter pkt. 7.3 kan Oppdragsgiveren ikke heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder ikke der Leverandøren har varslet at han ikke vil levere innen denne fristen, eller der saksforholdet klart viser at leveransen ikke vil bli gjennomført innen tilleggsfristen.

7.11.3 Heving ved vesentlige kontraktsbrudd

Oppdragsgiveren kan heve Kontrakten i tilfeller der leverandørens kontraktsbrudd er vesentlig. Oppdragsgiveren må gi melding til Leverandøren om heving innen rimelig tid etter at han fikk eller burde ha fått kjennskap til kontraktsbruddet. Dette gjelder likevel ikke dersom Leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

7.11.4 Heving ved rettsmangler

Dersom det foreligger vesentlige rettsmangler ved Kontraktsobjektet, og dette ikke blir avhjulpet innen rimelig tid, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

7.11.5 Heving ved rettskraftig dom

Dersom Leverandøren er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger, eller er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

7.11.6 Heving ved konkurs, akkord e.l.

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller

konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, eller Leverandøren er under avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter, har Oppdragsgiveren rett til å heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

7.11.7 Hevingsoppgjør

Ved heving opphører Oppdragsgiverens rettigheter til Kontraktsobjektet.

Hvis Leverandøren krever det, skal ytelser som er levert av ham leveres tilbake eller slettes eller makuleres på forsvarlig måte etter hevingen. Leverandøren skal dekke kostnaden ved dette.

Ved heving kan Oppdragsgiveren kreve tilbakebetalt det som er betalt, med tillegg av forsinkelsesrenter fra det eller de tidspunkt betaling er skjedd.

Oppdragsgiveren har, inntil alternativ løsning er funnet som erstatning for det leverte, rett til å utnytte leveransen som avtalt.

Leverandøren kan kreve fradrag for verdien av eventuell nytte Oppdragsgiveren har hatt av det leverte før heving eller senere.

7.12 Dekningskjøp ved heving

Ved heving har Oppdragsgiveren rett til å foreta dekningskjøp på rimelig måte og innen rimelig tid etter hevingen. Oppdragsgiveren har da ved krav om erstatning krav på differansen mellom kontraktsprisen og prisen på dekningstransaksjonen, i tillegg til annen erstatning etter denne Kontrakten.

7.13 Erstatning/erstatningsbegrensning

Oppdragsgiveren kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av Leverandørens mislighold, for så vidt Leverandøren ikke godtgjør at misligholdet skyldes suspensjonsgrunner som nevnt i pkt. 12 eller forhold på Oppdragsgiverens side.

Erstatningen skal dekke Oppdragsgiverens direkte tap. Tap som skyldes merarbeid anses som direkte tap.

Eventuelt påløpte dagbøter kommer til fradrag i erstatningen for samme mislighold.

Indirekte tap dekkes ikke.

Erstatningen er begrenset til summen av vederlaget etter Kontrakten eksklusive merverdiavgift.

Har Leverandøren opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av denne bestemmelsen.

7.14 Forventet mislighold

7.14.1 Forventet mislighold

Forventet mislighold foreligger der det etter kontraktinngåelsen er klart på bakgrunn av Leverandørens handlemåte eller en alvorlig svikt i hans kredittverdighet eller evne til å oppfylle, at

han ikke kommer til å oppfylle en vesentlig del av sine kontraktsforpliktelser.

7.14.2 Tilbakeholdsrett

Der det foreligger forventet mislighold, har Oppdragsgiveren rett til å innstille sin oppfyllelse og holde sine ytelser tilbake frem til Leverandøren stiller betryggende sikkerhet for sin oppfyllelse.

Ved tilbakehold av ytelser grunnet forventet mislighold, må Oppdragsgiveren straks gi melding til Leverandøren om dette. Dersom ikke slik melding blir gitt, kan Leverandøren kreve erstattet tap som kunne vært unngått dersom melding var gitt.

7.14.3 Heving ved forventet mislighold

Er det før tiden for oppfyllelse klart at det vil inntre mislighold fra Leverandøren som vil gi Oppdragsgiveren hevingsrett, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten allerede før tiden for oppfyllelse. Leverandøren kan avverge heving ved å stille betryggende sikkerhet for at hans forpliktelser vil oppfylles.

Dersom det er mulig, skal Oppdragsgiveren varsle Leverandøren slik at denne får mulighet til å stille sikkerhet for å unngå heving.

7.15 Brudd på regler om reklame, kundepleie m.v.

Vesentlige brudd på reglene om reklame, kundepleie mv. innebærer at Oppdragsgiver kan heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

Ved heving etter denne bestemmelsen har ikke Oppdragsgiver noen økonomiske forpliktelser overfor Leverandøren, og Leverandøren bærer alle kostnader knyttet til hevingen.

Fra Oppdragsgiveren gir skriftlig varsel om brudd på regelen om reklame, kundepleie m.v., kan Oppdragsgiveren kreve dagbot etter pkt. 7.9 fra varsel er gitt til Leverandøren har stoppet bruddet. Ethvert brud på reglene om reklame, kundepleie m.v. kan gi grunnlag for dagbot. Oppdragsgivers rett til å kreve dagbot begrenser ikke Oppdragsgiverens rett til å heve kontrakten.

8 OPPDRAGSGIVERS KONTRAKTSFORPLIKTELSER

8.1 Alminnelige forpliktelser

Oppdragsgiver skal lojalt medvirke til Kontraktens gjennomføring.

Henvendelser fra Leverandøren skal besvares uten ugrunnet opphold.

Oppdragsgiver skal uten ugrunnet opphold varsle om forhold Oppdragsgiver forstår eller bør forstå kan få betydning for Kontraktens gjennomføring, herunder eventuelle forventede forsinkelser.

8.2 Undersøkingsplikt

Etter levering plikter Oppdragsgiveren, så snart han etter forholdene har mulighet til det, å undersøke Tjenesteytelsen slik god skikk tilsier.

8.3 Betaling

Oppdragsgiveren plikter å gjennomføre betalingen i henhold til pkt. 4.

8.4 Medvirkning

Oppdragsgiveren skal yte slik medvirkning som er rimelig å vente av ham for at Leverandøren skal kunne oppfylle sine kontraktsforpliktelser.

8.5 Klarhet overfor Leverandøren

Oppdragsgiveren er ansvarlig for å ha gitt uttrykk for formålet med kjøpet og sine krav og behov overfor Leverandøren på en slik måte at Leverandøren har et tilstrekkelig klart grunnlag for sine kontraktsforpliktelser.

8.6 Risiko og ansvar for dokumentasjon og kommunikasjon

Partene skal sørge for forsvarlig kommunikasjon, oppbevaring og sikkerhetskopiering av dokumenter og annet materiale av betydning for Tjenesteytelsen uansett form, herunder e-post og annet elektronisk lagret materiale.

Oppdragsgiver har risikoen og ansvaret for alt materiale uansett form, som skades eller ødelegges mens det befinner seg under Oppdragsgivers kontroll.

8.7 Bruk av tredjepart

Oppdragsgiver kan fritt engasjere tredjepart til å bistå seg i forbindelse med sine forpliktelser under Kontrakten. Leverandøren skal varsles om engasjementet. Leverandøren kan motsette seg engasjementet hvis han påviser at det vil medføre vesentlig forretningsmessig ulempe for ham.

Tredjepart som benyttes skal angis i bilag 3.

8.8 Forsikringer

Hvis Oppdragsgiver er en offentlig virksomhet, står Oppdragsgiver som selvassurandør. Hvis Oppdragsgiver ikke står som selvassurandør, plikter Oppdragsgiver å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke de kravene fra Leverandøren som følger av Oppdragsgivers risiko eller ansvar etter denne avtalen innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår.

8.9 Varslingsplikt

Hindres Oppdragsgiveren i å oppfylle sine forpliktelser til rett tid, skal han uten ugrunnet opphold gi melding til Leverandøren om hindringen og dens virkning på muligheten til å oppfylle. Oppdragsgiveren skal kunne dokumentere når og hvordan slik melding ble gitt.

8.10 Taushetsplikt

Informasjon som Oppdragsgiver blir kjent med i forbindelse med Kontrakten og gjennomføringen av Kontrakten, skal behandles konfidensielt, og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Hvis Oppdragsgiver er en offentlig virksomhet er taushetsplikt etter denne bestemmelsen ikke mer omfattende enn det som følger av lov 10. februar1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) eller tilsvarende sektorspesifikk regulering.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder reglene om offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.

Oppdragsgiver skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder Oppdragsgivers ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på Oppdragsgivers vegne i forbindelse med gjennomføring av Kontrakten. Oppdragsgiver kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av Kontrakten, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punktet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at Oppdragsgiver kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av Kontrakten.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene skal pålegges taushetsplikt om forhold som nevnt ovenfor, også etter fratredelsen .

9 LEVERANDØRENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER

9.1 Reklamasjon

Leverandøren skal reklamere skriftlig, uten ugrunnet opphold, etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

9.2 Forsinket betaling

Ved forsinket betaling som skyldes forhold innenfor Oppdragsgivers kontroll kan Leverandøren kreve forsinkelsesrenter i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling mv.

9.3 Varslingsplikt

Dersom Leverandøren ikke får slikt varsel som bestemt i pkt. 8.9, kan Leverandøren kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

9.4 Begrensning i Leverandørens tilbakeholdsrett

Leverandøren kan ikke holde tilbake ytelser som følge av Oppdragsgiverens mislighold. Dette gjelder likevel ikke dersom misligholdet er vesentlig.

9.5 Tilleggsfrist

Leverandøren kan fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelsen av Oppdragsgiverens forpliktelser. Dersom Oppdragsgiveren skriftlig anmoder Leverandøren om en slik tilleggsfrist, skal tilleggsfrist anses innvilget dersom Leverandøren ikke svarer på anmodningen innen ti dager etter at anmodningen ble mottatt av Leverandøren.

Leverandør plikter å fastsette en rimelig tilleggsfrist dersom vanskeligheter med å oppfylle Oppdragsgivers forpliktelser innen fristen beror på forhold som Leverandør bærer risikoen for eller er nærmest til å avverge.

Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre Oppdragsgiveren har gitt varsel om at han ikke vil oppfylle sine forpliktelser innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på Leverandørens rett til erstatning. Evt. forsinkelsesrenter løper ikke så lenge tilleggsfristen løper.

9.6 Rett til å kreve oppfyllelse

Leverandøren kan fastholde kjøpet og kreve at Oppdragsgiveren betaler vederlaget. Dette gjelder likevel ikke så lenge betalingen hindres av stans i samferdselen eller betalingsformidlingen eller annet forhold som gir grunnlag for Force Majeure, jf. pkt. 12.

Avbestiller Oppdragsgiveren tjenester som skal tilvirkes særskilt for han, kan ikke Leverandøren fastholde kjøpet ved å fortsette tilvirkingen, gjøre andre forberedelser til leveringen samt kreve betaling, med mindre avbrudd ville føre med seg betydelig ulempe for Leverandøren eller risiko for at han ikke får erstattet tap som avbestillingen medfører.

Dersom Tjenesteytelsen ennå ikke er tilgjengeliggjort for Oppdragsgiveren, taper Leverandøren sin rett til å kreve oppfyllelse dersom han ikke fremmer kravet innen rimelig tid.

9.7 Heving

9.7.1 Heving ved forsinket betaling

Leverandøren kan heve Kontrakten ved forsinket betaling, dersom Oppdragsgiverens kontraktsbrudd er vesentlig.

Oppdragsgiverens betalingsmislighold er vesentlig der Oppdragsgiveren ikke har betalt innen 30 dager etter forfall, og der den forsinkede betalingen utgjør en vesentlig del av de totale betalingsforpliktelser etter Kontrakten.

Dersom Oppdragsgiveren er innvilget en tilleggsfrist for oppfyllelse etter pkt. 9.5, kan ikke Leverandøren heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der Oppdragsgiveren har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

9.7.2 Heving ved manglende medvirkning

Leverandøren kan heve Kontrakten når Oppdragsgiveren ikke medvirker til kjøpet etter pkt. 8.4, dersom kontraktsbruddet er vesentlig.

Dersom Leverandøren ønsker å heve Kontrakten grunnet manglende medvirkning, må han gi Oppdragsgiveren melding om dette innen rimelig tid etter at Leverandøren fikk eller burde fått kjennskap til misligholdet. Meldingen må inneholde rimelig frist for Oppdragsgiveren til å oppfylle sin medvirkningsplikt. Dette gjelder likevel ikke dersom Oppdragsgiveren har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Dersom Oppdragsgiveren er innvilget tilleggsfrist for oppfyllelse etter pkt. 9.5, kan ikke Leverandøren heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der Oppdragsgiveren har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

9.7.3 Hevingsoppgjør

Ved heving opphører Oppdragsgiverens rettigheter til Tjenesteytelsen.

Leverandøren kan kreve at ytelser som er levert av ham leveres tilbake eller destrueres på forsvarlig måte etter hevingen. Leverandøren skal dekke kostnaden ved dette.

Leverandøren har krav på vederlag fra Oppdragsgiver i den utstrekning og så lenge Oppdragsgiveren utnytter leveransen. I tillegg kommer forsinkelsesrente, og erstatning for tap som ikke er ment å dekkes av vederlaget.

Dersom Oppdragsgiver har rett til å utnytte det leverte en tid etter heving, kan Leverandøren stille krav om sikkerhet for sitt krav på vederlag for bruken.

9.8 Erstatning

Leverandøren kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av Oppdragsgiverens mislighold, for så vidt Oppdragsgiveren ikke godtgjør at misligholdet skyldes suspensjonsgrunner som nevnt i pkt. 12 eller forhold som ellers ikke kan tilskrives Oppdragsgiveren.

Erstatningen skal dekke Leverandørens direkte tap.

Indirekte tap dekkes ikke.

Erstatningen er begrenset til summen av vederlaget etter Kontrakten eksklusive merverdiavgift.

Har Oppdragsgiver opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av dette punkt.

9.9 Forventet mislighold

9.9.1 Forventet mislighold

Forventet mislighold foreligger der det etter kontraktsinngåelsen er klart, på bakgrunn av Oppdragsgiverens handlemåte eller en alvorlig svikt i hans kredittverdighet eller evne til å oppfylle, at han ikke kommer til å oppfylle en vesentlig del av sine kontraktsforpliktelser.

9.9.2 Tilbakeholdsrett

Leverandøren kan ikke holde tilbake ytelser som følge av forventet mislighold fra Oppdragsgiverens side. Dette gjelder likevel ikke dersom det forventede misligholdet er vesentlig.

Ved tilbakehold av ytelser grunnet forventet vesentlig mislighold, må Leverandøren straks gi melding til Oppdragsgiveren om dette. Dersom ikke slik melding blir gitt, kan Oppdragsgiveren kreve erstattet tap som kunne vært unngått dersom melding var gitt.

9.9.3 Heving ved forventet mislighold

Er det før tiden for oppfyllelse klart at det vil inntre vesentlig mislighold fra Oppdragsgiveren som vil gi Leverandøren hevingsrett, kan Leverandøren heve Kontrakten allerede før tiden for oppfyllelse. Oppdragsgiveren kan avverge heving ved å stille betryggende sikkerhet for at hans forpliktelser vil oppfylles.

Dersom det er mulig, skal Leverandøren varsle Oppdragsgiveren slik at denne får mulighet til å stille sikkerhet for å unngå heving.

10 GARANTI

Leverandøren påtar seg i de første 24 måneder etter levering ansvar for feil og mangler som måtte påvises ved Tjenesteytelsen. For deloppdrag regnes fristen fra hele leveransen er levert og klar til bruk. Leverandøren skal i denne garantitid snarest mulig og for egen regning bytte ut defekte deler eller reparere leveransen slik at leveransen er uten feil og mangler av noe slag. Garantitiden skal likevel ikke være kortere enn alminnelig praksis for angjeldende bransje.

Bestemmelsen her utgjør ingen begrensning i Oppdragsgivers adgang til å fremme mangelsanksjoner.

11 RISIKO

Risikoen for Tjenesteytelsen går fra Leverandøren og over på Oppdragsgiveren ved levering, jf. pkt. 5.

12 SUSPENSJONSREGLER (FORCE MAJEURE)

Partenes forpliktelser etter denne Kontrakten kan suspenderes i tilfeller der det inntreffer hindring utenfor den rammede Parts kontroll, som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på kontraktstidspunktet, eller unngått, eller overvunnet følgene av, i relasjon til oppfyllelsen av en eller flere kontraktsforpliktelser.

Suspensjon betinges av at den rammede Part uten ugrunnet opphold gir den annen Part melding om hindringen, og om at forpliktelsene derav suspenderes.

Suspensjonen avgrenses til forpliktelser som står i direkte relasjon til hindringen, så lenge hindringen vedvarer.

Ved vedvarende hindring kan den annen Part heve Kontrakten dersom hindringen rammer vesentlige kontraktsforpliktelser, og hindringen vedvarer eller kan påvises å ville vedvare i mer enn 30 kalenderdager. Ved vedvarende hindring for ikke vesentlige kontraktsforpliktelser, kan den annen Part heve den del av Kontrakten som rammes av hindringen. Den rammede part har ved krav om heving av deler av Kontrakten, rett til å kreve hele Kontrakten hevet, dersom den annen part etter et slikt krav velger å opprettholde sitt krav om delvis heving.

Heving kan først effektueres 14 kalenderdager etter at varsel om heving er gjort kjent for motparten.

13 OVERFØRING AV RETTIGHETER OG PLIKTER

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne Kontrakten til tredjepart uten etter skriftlig forhåndssamtykke fra den andre Parten. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne Kontrakten til tredjepart dersom en slik overføring strider mot regelverket for offentlige anskaffelser.

Dersom Leverandøren fusjonerer eller fisjonerer har Oppdragsgiver rett til å heve Kontrakten umiddelbart.

14 ENDRING

Dersom Oppdragsgiveren etter at Kontrakten er inngått har behov for å endre kravene til ytelsene eller andre forutsetninger for Kontrakten, på en slik måte at tjenesteytelsenes karakter eller omfang blir annerledes enn avtalt, kan Partene be om endringsavtale.

Ved krav om endringer kan Leverandøren kreve justeringer i vederlag eller tidsplaner hvis han sannsynliggjør et grunnlag for slike justeringer. Krav om justert vederlag eller tidsplan må fremsettes senest samtidig med Leverandørens svar på Oppdragsgiverens anmodning om endringsavtale.

Endringer av eller tillegg til den avtalte ytelsen skal avtales skriftlig, og de må være undertegnet av en bemyndiget representant fra hver av Partene. Det skal føres et løpende register over endringer av leveransen etter kontraktsinngåelsen i bilag 6.

Oppdragsgiver kan kreve at Tjenesteytelsen reduseres eller økes. Reduksjonen eller økningen i tjenesteytelsen må tilsvare under 20 prosent av vederlaget for hele Tjenesteytelsen. Prisen skal i så fall endres tilsvarende reduksjonen eller økningen. Leverandøren kan ikke kreve kompensasjon for slik eventuell reduksjon.

Er Partene uenige om det beløp som skal tillegges eller trekkes fra vederlaget eller andre konsekvenser som følge av endringen, skal Leverandøren likevel iverksette endringen uten å avvente endelig løsning av tvisten.

Leverandøren kan si opp Kontrakten med tretti dagers skriftlig varsel, hvis Oppdragsgiveren reduserer eller øker Tjenesteytelsens innhold eller omfang med 20 prosent eller mer.

Dersom Leverandøren mener Tjenesteytelsens innhold eller omfang endres underveis, uten at det skjer gjennom en endringsavtale, må det uten ugrunnet opphold meddeles skriftlig til Oppdragsgiver. Er ikke det gjort, skal Tjenesteytelsen gjennomføres til avtalt tid og pris.

15 STANSING OG AVBESTILLING

15.1 Midlertidig stansing

Oppdragsgiver kan kreve at gjennomføringen av Tjenesteytelsen stanses midlertidig. Kravet skal fremsettes skriftlig. Det skal opplyses når Tjenesteytelsen skal stanses og når den er planlagt gjenopptatt.

Ved midlertidig stans skal Oppdragsgiver erstatte:

a) Leverandørens dokumenterte kostnader knyttet til omdisponering av personell.

b) Andre direkte kostnader som Leverandøren påføres som følge av stansingen.

15.2 Avbestilling

Oppdragsgiver har rett til å avbestille hele eller deler av Tjenesteytelsen med 30 dagers skriftlig varsel. Reduksjon av Tjenesteytelsen som er under 20 prosent av vederlaget for hele Tjenesteytelsen anses som endring og ikke avbestilling, jf. pkt. 14. Dersom reduksjonen tilsvarer 20 prosent eller mer, anses hele reduksjonen som delvis avbestilling.

Ved avbestilling før Tjenesteytelsen er fullført skal Oppdragsgiver betale:

a) Det beløp Leverandøren har til gode for allerede utført arbeid

b) Leverandørens dokumenterte kostnader knyttet til omdisponering av personell

c) Andre direkte kostnader som Leverandøren påføres som følge av avbestillingen.

16 MØTER

Dersom en part finner det nødvendig, kan parten med minst tre hverdagers varsel innkalle til møte med den annen part for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

Annen frist og rutiner for møtene kan avtales i bilag 3.

17 TVISTER

17.1 Rettsvalg og verneting

Partenes rettigheter og plikter etter denne Kontrakten tolkes og utfylles i sin helhet etter norsk rett.

Hordaland tingrett er verneting for tvister under denne Kontrakten. Rettssted er Bergen.

17.2 Forhandlinger

Dersom det oppstår en tvist om Partenes rettigheter og plikter under eller i tilknytning til denne Kontrakten, skal tvisten søkes løst gjennom forhandlinger.

17.3 Domstols- eller voldgiftsbehandling

Fører forhandlingene ikke frem innen avtalt tid, senest innen fire uker etter første forhandlingsmøte, skal tvisten avgjøres av de ordinære domstoler.

Partene kan i fellesskap i stedet få tvisten avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge etter normalreglene i lov av 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift.